

پیچیدگی‌های ارائه سه سریال در یک سریال

پگاه زارعی
گفت و گو

مجموعه تلویزیونی «راز ناتمام» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی امین امانی و نویسندگی مشترک امین امانی، هدایت کریمزاده و سمانه میرعابدینی است که با مضمونی تاریخی-سیاسی در ۲۵ قسمت از شبکه یک سیما بخش شد و بازبخش خلاصه آن روی آنتن است. در این مجموعه تلویزیونی بازیگرانی همچون فرهاد جم، سید جواد هاشمی، مسعود رحیمی، علیرضا مهران، بهرام ابراهیمی، شهرام عبدلی، نگین معتمدی، مریم گلوبانی، مریم خدارحمی، مهدی امینی، خواه، مهدی کوشکی، محمدرضا علیرضایی، ابوالفضل همرا، لیلای پورنوری، مرتضی کاظمی، مجید شهر باری، فرهاد طوقان، هدایت‌الله سجادی، کیوش زارع‌طلب و بهنام شعبانی به ایفای نقش پرداختند. «راز ناتمام» روایت منقویتی از زندگی شهید محمدجواد بلختر است و به اتفاقات سال‌های پس از جنگ و نفوذ دشمن در ارکان دولت در زمان حال می‌پردازد. این مجموعه تلویزیونی با شبیه‌سازی بازیگران به شخصیت‌های انقلابی به وسیله چهره‌های بازیگرانی و طراحی صحنه و لباس، مورد توجه قرار گرفت و مخاطبان بسیاری را جذب کرد. به همین بهانه با امین امانی تهیه‌کننده و کارگردان این مجموعه و برخی از بازیگران آن گفت‌وگو کردیم. با ما همراه شوید.

امین امانی:

می‌دانستیم که باید بوتین‌ها برآید!

امین امانی کارگردان، تهیه‌کننده و یکی از نویسندگان «راز ناتمام» است که در کارنامه تلویزیونی خود کارهایی چون «پنج دری»، «خانه مادری» و «بی بی گندم» را به ثبت رسانده و به عنوان طراح صحنه و لباس نیز در سینما و تلویزیون فعالیت داشته است. با او درباره لگنده‌ها و تجربه‌هایش در «راز ناتمام» صحبت کردیم.

ساختن مجموعه تلویزیونی در ساله تاریخ معاصر دشواری‌های خاص خودش را دارد. فرآیند تولید «راز ناتمام» برای شما چگونه بود؟

از همان ابتدا که «راز ناتمام» به من پیشنهاد شد، می‌دانستم که با قبول کردنش باید بوتین‌ها را برآید. از پژوهش و نوشتن متن که گذر کنیم، برای من موضوع واقعی بودن کاراگرها چه از لحاظ ظاهری و چه باطنی مبحث بسیار مهمی بود. از همان ابتدا هم گفته بودم که اگر چهره‌پردازی‌ها و شخصیت‌سازی‌ها درست در نیایند، من این سریال را نمی‌سازم و خوشبختانه از این مرحله انتخاب بازیگران سر بلند بیرون آمدیم و به سراغ مراحل تولید رفتیم. ساخت این سریال صرفاً آنتن پر کردن نبود بلکه وظیفه‌ای در دوشم احساس می‌کردم و تمام تلاشم را کردم تا اثری در خور شأن بسازم.

چالش‌های اصلی پیش روی ساخت «راز ناتمام» چه بودند؟

این اولین باری بود که در تلویزیون باید چند شخصیت بزرگ انقلابی را در کنار هم به تصویر می‌کشیدیم و حضور شخصیت مقام معظم رهبری در قالب نمایشی سریال کاری سخت بود. همچنین ما چندین سال در سریال‌ها این خوراکی را به مخاطب داده بودیم که پلیس قوی است اما واقعیت آن است که در مقطع به تصویر درآمده در سریال پلیس در خیلی از عملیات‌ها فریب خورده و اگر چنین نبود، چرا این همه ترور انجام شد؟ چه در دوران انقلاب، چه درباره دشمنان هسته‌ای و ... دشمن ما ضعیف نیست، قوی است اما دشمن دشمن ما قوی‌تر است و این موضوع را به تصویر کشیدن و مجاب کردن مخاطب به حوصله کردن برای دیدن نتیجه کمی سخت بود.

برای شناخت کافی از شخصیت‌های انقلابی ترسیم شده در این مجموعه، پژوهش را چگونه انجام دادید؟

داستان این مجموعه در سه دوره حال ایران، حال در ترکیه و دوران انقلاب اتفاق می‌افتد که فقط بخشی از اطلاعات آن‌ها در اینترنت و آرشیوها موجود است و بخش عمده‌ای از آن در دسترس نیست و نیازمند جمع‌آوری اطلاعات و تحلیل فراوان متناسب با فضای اجتماع و جمله‌ها، روز است. به همین دلیل خیلی از دیالوگ‌ها را تغییر دادیم تا شبیه‌های در تاریخ ایجاد نشود و برای جمع‌آوری اطلاعات درست، دست به پژوهش میدانی زدیم. حتی با خانواده شهید بلختر مکاتبه داشتیم تا به واقعی‌تر بودن شهید بلختر در این مجموعه کمک کند.

یکی از انتقاداتی که از سوی گروهی از مخاطبان بر کار شما وارد شده این بود که سریال گنگ و نامفهوم ساخته شده است. آیا توضیحی برای آن دارید؟

این روزها مخاطب حوصله و وقت کافی برای دیدن سریال ندارد، شما خیلی از سریال‌های خارجی را که ببینید تا چند قسمت اول متوجه نمی‌شوید دقیقاً چه اتفاقی در حال رخ دادن است و فقط متوجه می‌شوید فردی در حال فلش کردن پرورده‌ای است. البته شاید این پیچیدگی که برای مخاطبان «راز ناتمام» ایجاد شده چند دلیل داشته باشد، یکی آن که باید سه زمان را نشان می‌دادم و گویی سه سریال را

افرادی که مخاطب تلویزیون هستند و چه افرادی که طرفدار تلویزیون نیستند و قبل از این سریال تلویزیون را نگاه نمی‌کردند. کاراکترها و شخصیت‌هایی را به تصویر کشیدیم که بعید می‌دانم طی این ۴۰ سال، کسی آنها را دور هم جمع کرده باشد و همین، شوک و هیجانی بود که مخاطب را به پای دیدن این سریال نشانند.

نگین معتمدی:

مردم مرا با نام لیلای شناسند

نگین معتمدی بازیگر سینما و تلویزیون که با بازی در سریال «ویلا» من «به کارگردانی مهران مدیری شناخته شد، و فیلم‌هایی چون «شیرین فتاری بود»، «ساعت ۵ عصر» و مجموعه‌های تلویزیونی و شبکه

در یک سریال ساختیم. دوم آن که ما باید ملتذ زنجیره این زمان‌ها را به هم وصل می‌کردیم تا به جهت از جایی به جای دیگر نپریم و برای رفع این معضل، قصه‌ها را زیادتر کردیم. دلیل سوم هم این است که با اضافه کردن داستان، شخصیت‌ها هم بیشتر شدند و این دلایل دست به دست هم داده‌اند تا تماشاگر گیج شود. به هر حال باید قصه‌ای درست طراحی می‌کردیم. در غیر این صورت از من می‌رسیدید چرا دوران انقلاب در این کار، وصله‌ای ناچسبیده به زمان حال است...

در نهایت ارزشی شما از بازخوردها این کار نزد مخاطبان چیست؟

خیلی خوشحال هستیم که مردم با «راز ناتمام» همراه شدند و آن را دیدند. این اثر بیننده خودش را دارد. چه آنهایی که انقلابی هستند، چه